

NRID. 5140. 123. 2026. BL

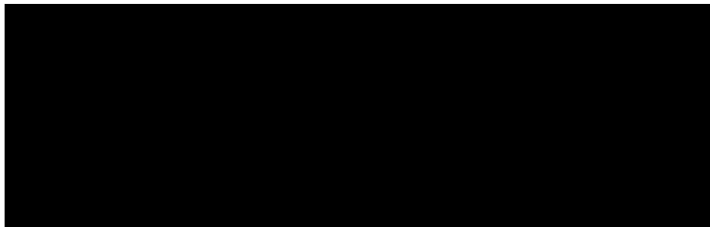
Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karłowice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztoru Urszulanek przy al. Kasprowicza 64-66

Wrocław, 21.08.2026 r.

Dane wnioskodawcy:

Mieszkańcy Karłowic podpisani pod wnioskiem

Reprezentant do kontaktu:

RPW/45522/2026-1P

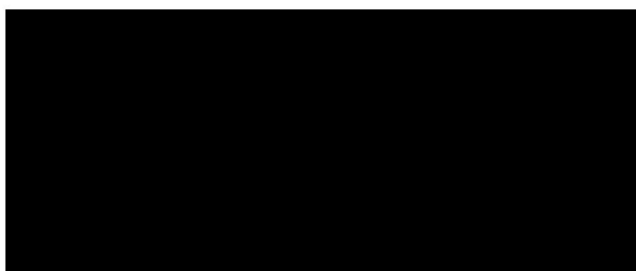

EZD RP WUOZ we Wrocławiu

Natalia Panek (K)
Data rejestracji:
2026-08-21
Data wpływu: 2026-08-21

BL

Dane obiektu:

**Wojewódzki Urząd Ochrony
Zabytków we Wrocławiu**

50—243 Wrocław, ul. Władysława Łokietka 11

Szanowni Państwo,

składamy wniosek o **niezwłoczne wszczęcie z urzędu przez organ konserwatorski postępowania o wpisie do rejestru zabytków** na podstawie artykułu 9 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, **obszaru dawnego gospodarstwa**, które stanowi integralną część **dawnego zespołu klasztoru Urszulanek**, usytuowanego przy Alei Kasprowicza 64-66 we Wrocławiu, który wpisany jest do rejestru zabytków (A/2480/478/Wm z dn. 16.06.1992). Wniosek dotyczy całości działki nr 35/20 (Karłowice, AR_10) i może stanowić przedmiot rozszerzenia obecnego wpisu lub rozpatrzony przez organ konserwatorski jako nowy wpis. Wnioskujemy, aby dokonać zarówno wpisu obszaru, jak i obiektów historycznych, które na nim do dziś się znajdują, czyli: **budynek gospodarczy, budynek bramny, szklarnia, mur okalający teren oraz kapliczkę.**

Wnioskowany obszar usytuowany jest we Wrocławiu, na Karłowicach, na działce położonej przy ul. Piętaka, w kwartale pomiędzy ulicami Kasprowicza, Gajcego, Konopnickiej, Asnyka. Obszar ten ma kształt zbliżony do trójkąta i przylega od zachodu do założenia dawnego parku klasztoru Urszulanek. Obszar od zachodu i w części południowej otoczony jest ceglany murem. Wejście na obszar usytuowane jest od zachodu. Składa się ono z parterowego, murowanego z cegły, budynku bramnego z drewnianą furtką przylegającą od północy do niego. W części południowo-wschodniej obszaru znajduje się ceglany, dwukondygnacyjny budynek gospodarczy na planie zbliżonym do litery "L". Pełnił on funkcję zarówno zaplecza ogrodu warzywno-sadowniczego, lecz także obory i stajni, a w górnej kondygnacji zapewne mieszkań dla pracowników. Na północ od niego, w części zachodniej obszaru usytuowany jest budynek szklarni z przyległą do niego od północy dawną kotłownią. Pozostałą część terenu stanowią zabudowania pomocnicze oraz wiaty. W części środkowo-południowej utrzymywane są ogrody warzywne oraz zadrzewienia. Na północ od budynku gospodarczego, w okolicy południowo-wschodniego narożnika szklarni, usytuowana jest murowana z kamienia kapliczka ze współczesną zapewne figurką Marii. Obszar otoczony jest wzdłuż jego granicy licznymi zadrzewieniami – w tym owocowymi. Na terenie znajdują się również nasadzenia – np. winorośli, które mogą być historyczne.

Wnioskowany obszar **stanowi ważną część dawnego zespołu klasztoru Urszulanek** położonego na wrocławskich Karłowicach. Założenie to od początku zaplanowane zostało bowiem jako **trzy integralne ze sobą elementy**: budynek klasztoru i liceum żeńskiego wraz z pensjonatem, park klasztorny oraz gospodarstwo z ogrodem warzywno-sadowniczym.

Zespół klasztorny Urszulanek z lat 1896–1898, obok zespołu klasztoru Franciszkanów, stanowi nie tylko najstarszy zabytek na terenie Karłowic, lecz **wybitny przykład neogotyckiego założenia szkolno-klasztorno-parkowego**. W szczególności jego zachowanie w całości, łącznie z wnioskowanym obszarem jest istotny, gdyż wszystkie trzy wspomniane elementy są zachowane z dość znacznym stopniem do dziś. Opisane budynki, mur i kapliczka na wnioskowanym obszarze zachowane są obecnie w zadowalającym stanie i możliwa jest ich konserwacja i renowacja.

Oba zespoły klasztorne powstały przed realizacją na początku XX wieku założenia **Gartenstadt Carlowitz – Miasto-ogród Karłowice** i zostały niejako wpisane w jego zamysł łączenia architektury z naturą. Stały się więc ważnymi elementami układu urbanistycznego Karłowic. Usytuowano je wzdłuż najważniejszej osi tego założenia, a więc dawnej Corso Alle, dzisiejszej Alei Kasprowicza. Historyczny układ urbanistyczny osiedla Karłowice we Wrocławiu jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków. **Zachowanie więc obszaru dawnego gospodarstwa stanowi element ochrony układu urbanistycznego wrocławskich Karłowic.**

Wnioskowany obszar **spełnia definicję zabytku** w świetle ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wnioskowany obszar jako element zespołu klasztorного Urszulanek **stanowi świadectwo minionej epoki**. Jest to jedyny taki we Wrocławiu, a w szerszym kontekście i na Dolnym Śląsku, zachowany w całości zespół łączący funkcje klasztoru, szkoły średniej z pensjonatem, w otoczeniu parku oraz z gospodarstwem z ogrodem warzywno-sadowniczym. Jest to świadek minionych już czasów tego typu szkolnictwa dla dziewcząt, łączącego naukę z życiem w pensjonacie, prowadzonym przez zakon katolicki.

Zachowanie wszystkich elementów tego dawnego zespołu, a więc również i wnioskowanego obszaru wraz z budynkami, murem i kapliczką **leży w interesie społecznym** ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną i naukową.

Wartość historyczna tkwi w specyficznej funkcji tego zespołu – połączeniu budynku klasztorно-szkolnego z parkiem i gospodarstwem z ogrodem warzywno-sadowniczym. Całość stanowi dobrze rozpoznany i zachowany zespół, który na terenie Wrocławia, ale i zapewne Dolnego Śląska, może być jedynym już przejawem tego typu układu przestrzennego.

Wnioskowany obszar, stanowiąc integralną część zespołu, posiada również **wartość artystyczną**. Założenie zaprojektowane zostało przez wybitnego przedstawiciela tego okresu, Josepha Ebersa, ówczesnego architekta diecezjalnego. W szczególności zachowane budynki na wnioskowanym obszarze – budynek gospodarczy, budynek bramny, szklarnia, ale także zabytkowy mur stanowią spójną, neogotycką całość z

pozostałymi elementami zespołu. Wnioskowany obszar po jego rewaloryzacji stanowić może ważny przykład zabudowań gospodarczych z końca XIX wieku.

Wnioskowany obszar posiada również **wartości naukowe**. Stan zachowania i w pewnym stopniu do dziś utrzymana pierwotna funkcja stanowi znakomity przedmiot badań nad historią i życiem codziennym klasztoru Urszulanek we Wrocławiu. Dawne gospodarstwo co istotne nie tylko funkcjonowało jako źródło dostarczania płodów rolnych i ogrodniczych, lecz także jako **element nauczania** – gospodarstwem bowiem opiekowały się nie tylko siostry Urszulanki, lecz także pensjonariuszki liceum, a w XX wieku także uczennice szkoły gospodarczej, którą Urszulanki prowadziły w uzupełnieniu do głównej szkoły średniej. Zachowanie wnioskowanego obszaru ma więc znaczenie dla poznawania historii tego miejsca, jego funkcjonowania w przeszłości w kontekście ówczesnego szkolnictwa.

Pragniemy także zwrócić uwagę, że w świetle **Konwencji Ramowej Rady Europy o wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa**, sporządzonej w Faro dnia 27 października 2005 r. wnioskowany obszar stanowi dziedzictwo kulturowe dla lokalnej społeczności. W szczególności ostatnie dni pokazały nam, że nie tylko lokalna społeczność Karłowic uważa za dziedzictwo cały dawny zespół klasztorny Urszulanek, lecz również wnioskowany obszar dawnego gospodarstwa. Nieprzerwane jak dotąd funkcjonowanie tego obszaru jako gospodarstwa, charakterystyczne budynki, a nawet ceglany mur stanowią dużą wartość kulturową i sentymentalną. Dlatego wiadomość o rozbiorce wspomnianych elementów spotkała się z ogromną krytyką mieszkank i mieszkańców Karłowic. Można powiedzieć, że w tej chwili mamy do czynienia z określoną w konwencji z Faro wspólnotą dziedzictwa kulturowego. Społeczność ta zgodnie z definicją bowiem, składa się z ludzi przypisujących wartość wnioskowanego obszaru jako dziedzictwa kulturowego, i pragnących, w ramach działań publicznych, zachować i przekazać je przyszłym pokoleniom.

Konwencja z Faro, ratyfikowana przez Polskę 12 maja 2022 r. wyraźnie wskazuje, że **polskie władze zobowiązały się uwzględnić wartość przypisywaną danemu dziedzictwu kulturowemu, z którym identyfikują się poszczególne społeczności.**

Dlatego wnioskujemy również na tej podstawie o wpisanie do rejestru zabytków wnioskowanego obszaru.

Na koniec, zwracamy uwagę, że impulsem do sformułowania tego wniosku są nie tylko wspomniane powyżej wartości wnioskowanego obszaru jako zabytku, lecz również fakt, który ujawniony został niecały tydzień temu. Posiadamy wiedzę, że dla wnioskowanego obszaru złożono do Urzędu Miejskiego Wrocławia dwa warianty **wniosku o wydanie warunków zabudowy** dla budynków jedno- i wielorodzinnych – jeden dla 11 budynków, drugi dla 15 budynków. Ponadto do tego samego urzędu złożono **wniosek o rozbiórkę** w zasadzie wszystkich istniejących jeszcze historycznych obiektów – łącznie pięć, w tym wspomnianych w opisie budynku gospodarczego, bramnego i szklarni. Wniosek nasz stanowi więc uzupełnienie *“Wniosku mieszkańców Karłowic dotyczącego ochrony zabytkowego układu urbanistycznego oraz zespołu folwarcznego przy ul. Stanisława Piętaka 10 we Wrocławiu (dz. nr 35/20, obręb Karłowice, AR_10)”* oraz *“Zawiadomienia i wniosku strony o negatywne uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy”* złożonego 17 sierpnia 2026 r., w którym zwracamy się do organu konserwatorskiego o skuteczne wstrzymanie wydania takich warunków zabudowy, a przede przede wszystkim rozbiórki historycznych obiektów i zniszczenia istotnego elementu dawnego zespołu klasztorne Urszulanek.

Załączniki:

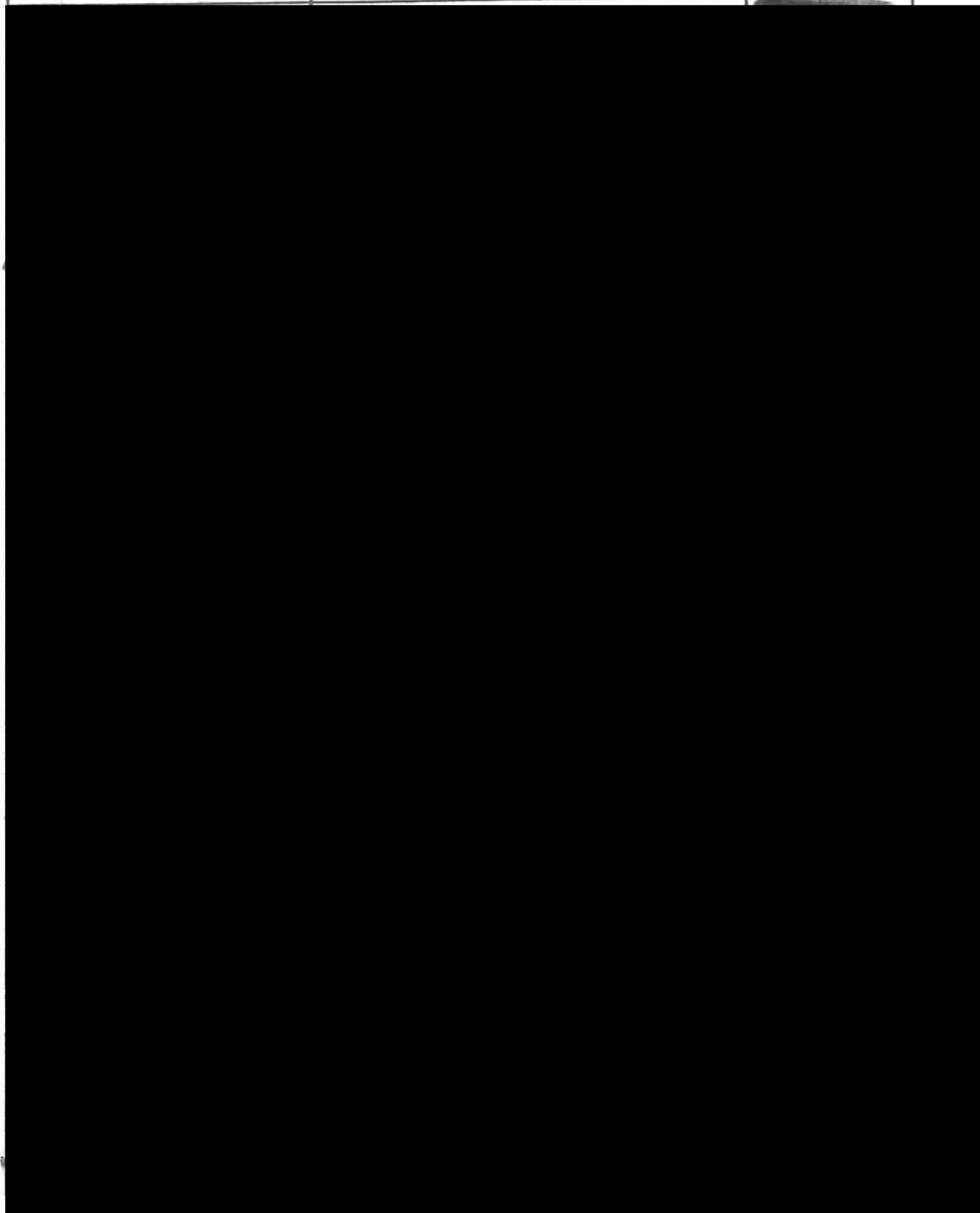
1. Mapa ewidencyjna
2. Fotografie historyczne
3. Fotografie współczesne
4. RODO
5. Pismo poparcia od Rady Osiedla Karłowice-Różanka

Do wiadomości:

1. **Wojewódzka Rada Ochrony Zabytków**, WUOZ we Wrocławiu, 50-243 Wrocław, ul. Władysława Łokietka 11
2. **Narodowy Instytut Dziedzictwa**, Oddział Terenowy we Wrocławiu, 50-051 Wrocław, Plac Teatralny 1, lok. 4

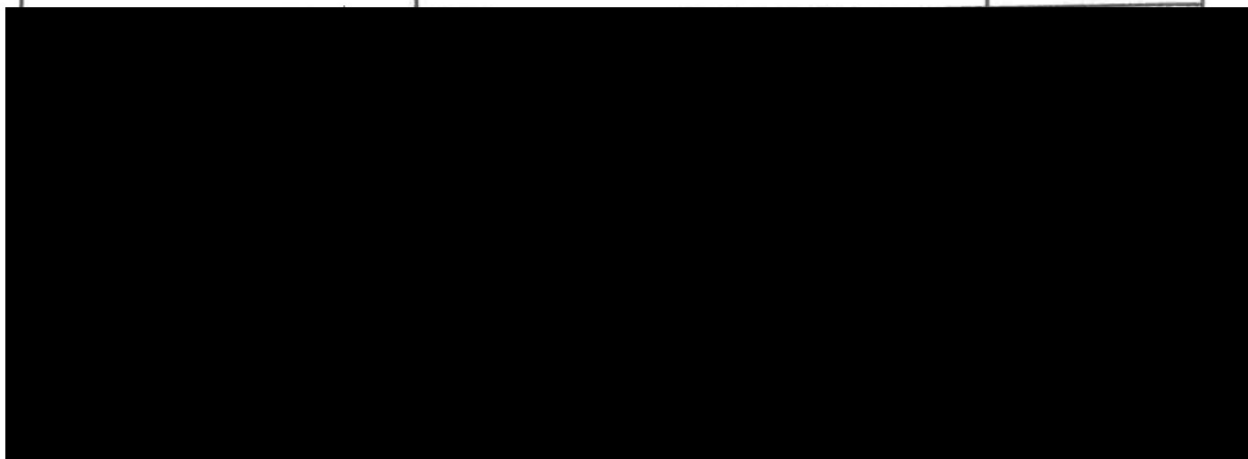
Podpisani mieszkańcy Karlówic, będący wnioskodawcami:

Imię i nazwisko	Adres zamieszkania	Podpis
-----------------	--------------------	--------

Podpisani mieszkańcy Kartowic, będący wnioskodawcami, ciąg dalszy:

Imię i nazwisko	Adres zamieszkania	Podpis
-----------------	--------------------	--------

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karlówice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornego Urszulanek przy al. Kasprowicza 64-66

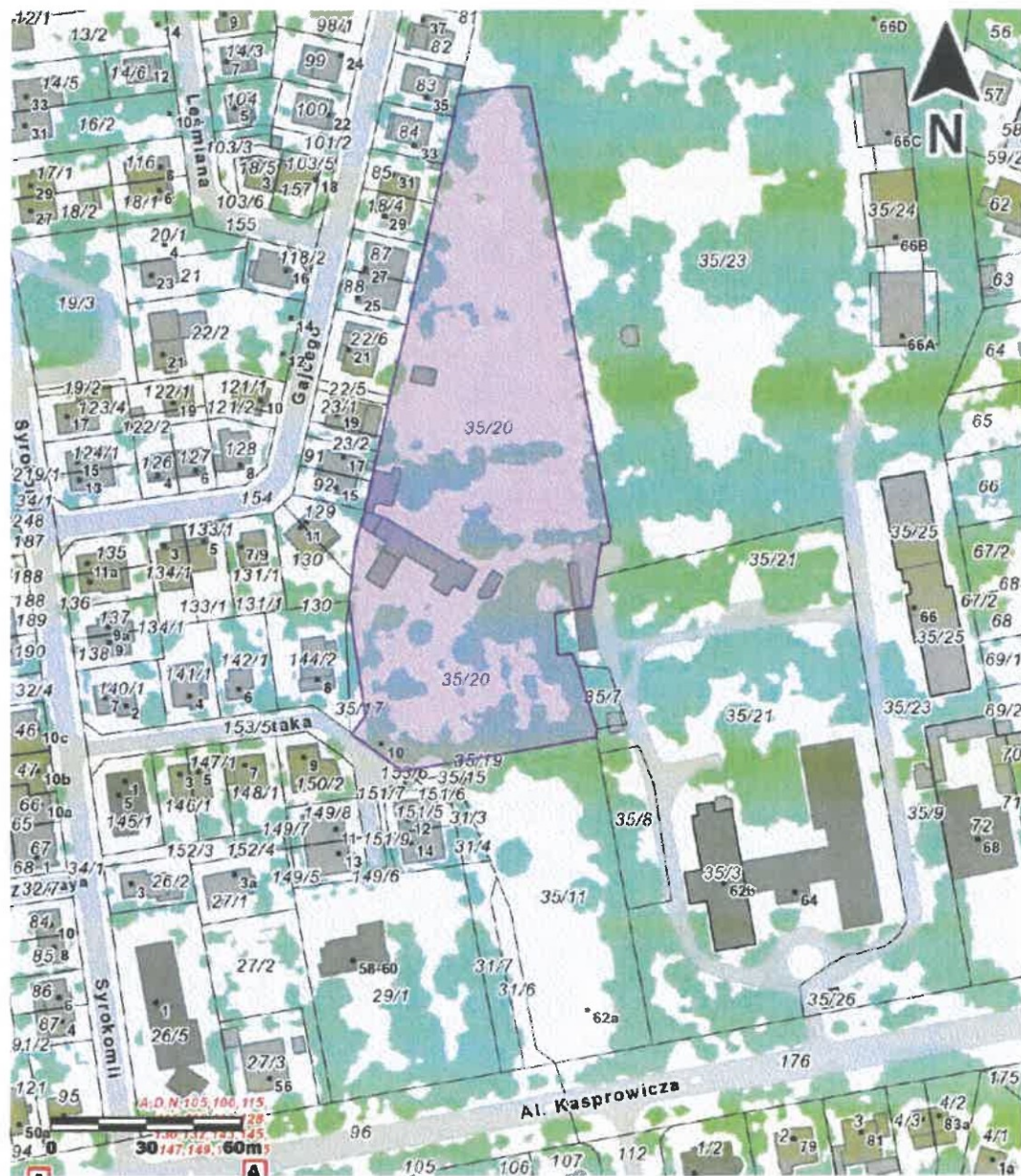
Załącznik nr 1 – Mapa

System Informacji Przestrzennej Wrocławia

Mapa podstawowa

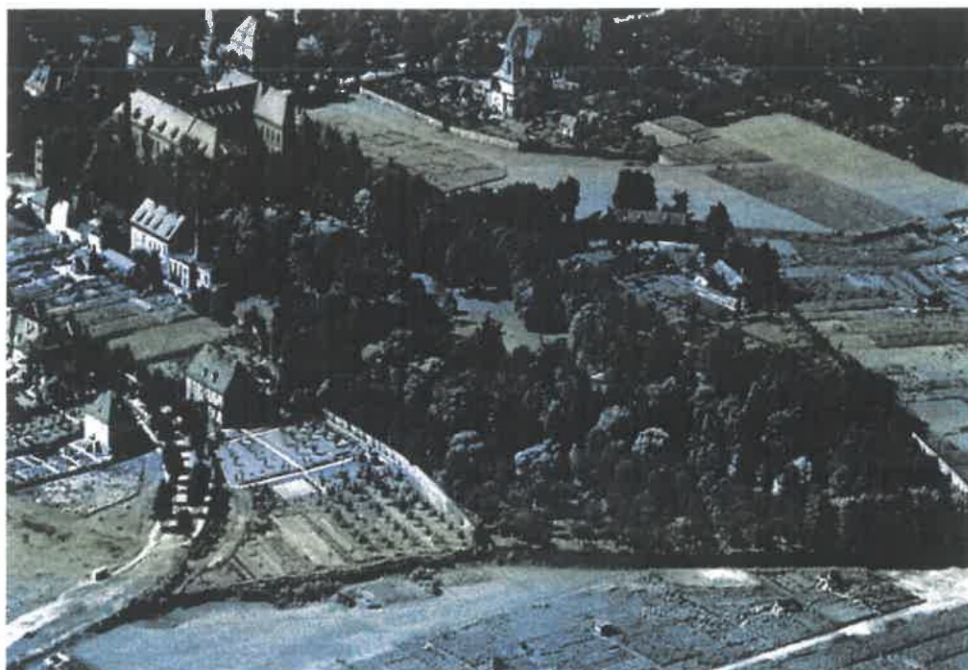
Skala 1:2000

użytkownik: guest

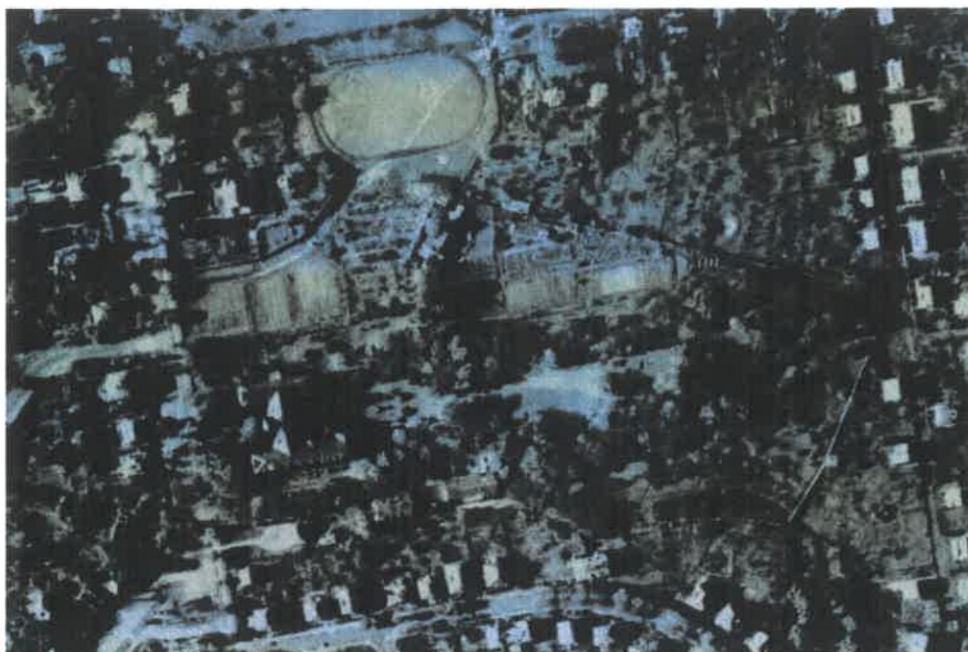

<http://www.geoportal.wroclaw.pl>

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karłowice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornego Urszulanek przy al. Kasprówicza 64-66

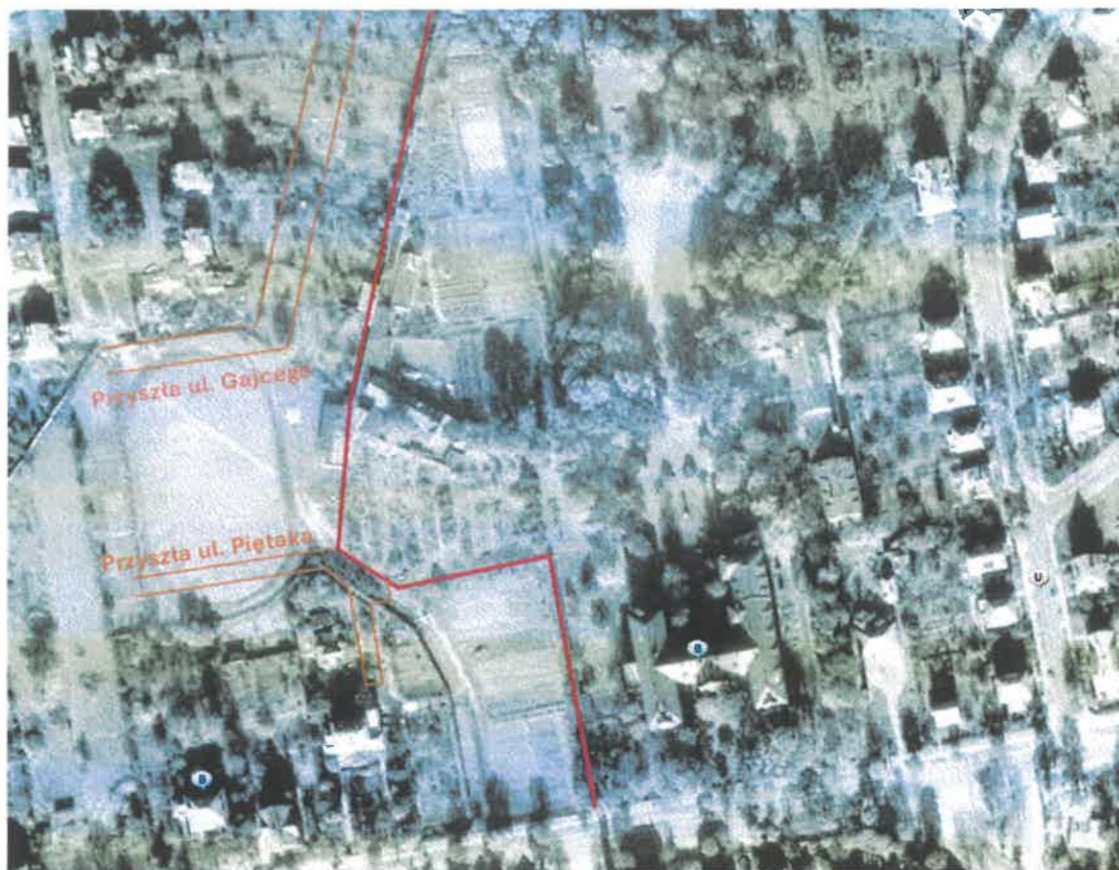

Zdjęcie lotnicze z początku XX wieku. Widoczne cały dawny zespół klasztorny Urszulanek – w prawym, górnym rogu fotografii wnioskowany obszar dawnego gospodarstwa z istniejącymi do dziś zabudowaniami.

Zdjęcie lotnicze z lat. 30. XX wieku. Widoczny dawny zespół klasztorny z usytuowanym powyżej parku wnioskowanym obszarem. Widoczny duży, zorganizowany sad od strony obecnej ul. Piętaka oraz boisko, będące również częścią zespołu, sięgającego aż do obecnej ul. Syrokomli.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karłowice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornego Urszulanek przy al. Kasprowicza 64-66

Zdjęcie lotnicze z 1947 roku z oznaczeniem granic dawnego zespołu klasztornego Urszulanek z obszarem gospodarstwa oraz naniesionymi współczesnymi ulicami.

Fotografia z początku XX wieku z widocznym fragmentem budynku gospodarczego zachowanym do dziś na wnioskowanym obszarze.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karłowice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornej Urszulanek przy al. Kasprowicza 64-66

Fotografia z początku XX wieku z widocznym obszarem dawnego gospodarstwa w części północnej z ogrodami warzywnymi.

Fotografia z początku XX wieku z widocznym budynkiem szklarni zachowanym do dziś na wnioskowanym obszarze.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karlówice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztoru Urszulanek przy al. Kasprowicza 64-66

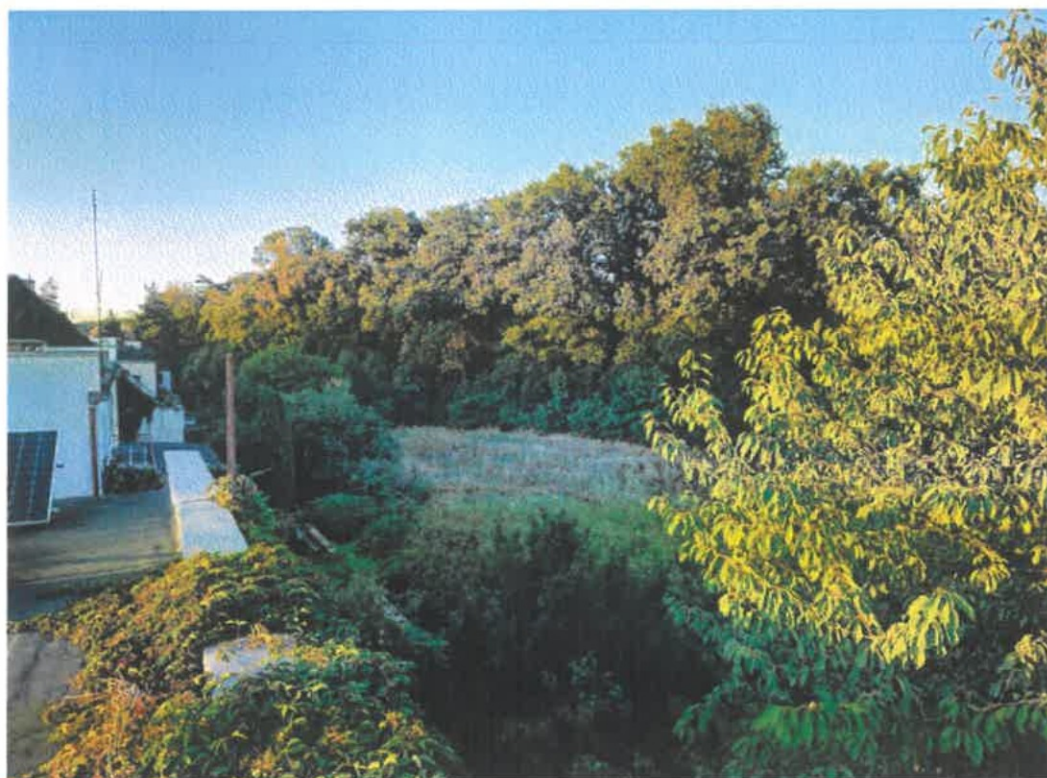
Fotografia z początku XX wieku z wnętrzem budynku szklarni.

Fotografia z początku XX wieku z widocznym terenem dawnego gospodarstwa. Podpis wskazuje, że są to uczennice zajmujące się ogrodnictwem.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karłowice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornej Urszulanek przy al. Kasprówicza 64-66

Załącznik nr 3 — Fotografie współczesne

Widok od ul. Gajcego w kierunku północnym. Widoczny teren otoczony zadrzewieniami.

Widok od ul. Gajcego w kierunku południowym. Widoczne funkcjonujący ogród warzywny, budynek szklarni i fragment muru.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karłowice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztoru Urszulanek przy al. Kasprowicz 64-66

Budynek gospodarczy, elewacja północna, widok w kierunku południowym. Widać misternie wykształtowane sfazowanie z uskokami na narożniku budynku, a także rzeźbioną krokiew ściany szczytowej.

Budynek gospodarczy, elewacja północna, widok w kierunku południowo-zachodnim. Widoczna górna elewacja z charakterystycznymi szczytami. Wyraźnie widoczny fryz zębaty na całej długości ceglanej elewacji i poniżej pas z cegieł szklwionych łączący łuki okien.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karlówice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornego Urszulanek przy al. Kasprowicz 64-66

Budynek gospodarczy, elewacja północna, widok w kierunku zachodnim. Widoczna również historyczna brukowana droga wiodąca z parku klasztornego na wnioskowany obszar dawnego gospodarstwa.

Budynek gospodarczy, elewacja południowa, widok w kierunku północnym. Widoczne lico elewacji z neogotyckim detalem ukształtowanymi cegłą klinkierową i glazurowaną.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karlówice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornej Urszulanek przy al. Koszowicza 64-66

Budynek gospodarczy, elewacja północna, fragment w części wschodniej. Widoczna drewniana górna kondygnacja usytuowana nad przejazdem bramowym.

Fragment muru wzdłuż granicy wschodniej działki. Widoczna dobrze zachowana konstrukcja ceglanego muru od strony wschodniej.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karlówice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornej Urszulanek przy al. Kasprowicza 64-66

Widok aneksu przy budynku głównym zbudowanego w konstrukcji ryglowej.

Budynek gospodarczy, elewacja północnej. Zauważalny detal stolarki okiennej, obróbka murarska łuków okien oraz pas elewacyjny z cegły szklanej.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karłowice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornego Urszulanek przy al. Kasprowicza 64-66

Budynek gospodarczy, elewacja południowa z widocznym przejazdem. Przed elewacją dwa słupy murowane z kapami kamiennymi, jako część dawnego kutego ze stali wyгородzenia wewnętrznego z podmurówką.

Brama w przejeździe budynku głównego z dodatkową furtką dla pieszych.

Budynek gospodarczy. Wnętrze. Lamperia z kształtek ceramicznych szklwionych. Widoczna obróbka nadproża otworu drzwiowego, wtórnie przykryta warstwą farby.

Widok na północ od budynku gospodarczego. Po lewej oryginalna szklarnia z aneksem gospodarczym (pokryty dachówką ceramiczną). Przy ławce zachowany przedwojenny szczep winorośli. Na pierwszym planie i po prawej widoczny ogród warzywny.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karłowice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornego Urszulanek przy al. Kasprowicz 64-66

Szklarnia. Wnętrze. Zachowane w niezmienionym kształcie od momentu budowy.

Widok na kapliczkę, po lewej fragment budynku szklarni.

Wniosek o wpis do rejestru zabytków obszaru działki nr 35/20 (AR_10, Karłowice, Wrocław) wraz z obiektami budowlanymi dawnego gospodarstwa, jako części zespołu klasztornej Urszulanek przy al. Kasprowicza 64-66

Widok części południowej w kierunku północnym, z posesji przy ul. Piętaka 12 na historyczny sad i budynek dawnego gospodarstwa.

Widok na elewację południową. Na pierwszym planie drzewa owocowe.

Załącznik nr 5 — RODO

KLAUZULA INFORMACYJNA I ZGODA NA PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH OSÓB PODPISUJĄCYCH LISTĘ POPARCIA/WNIOSKODAWCÓW

Wszyscy podpisujący listę na poprzednich stronach pisma wyrażają zgodę na przetwarzanie danych osobowych (imię, nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu, e-mail i adres e-doręczenia) przez reprezentanta mieszkańców: Tomasza Kapuścika, w celu złożenia niniejszej petycji/wniosku do właściwych organów i instytucji (m.in. Urzędu Miasta, Rady Osiedla, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków oraz innych organów administracji publicznej rozpatrujących daną sprawę).

Przyjmują także do wiadomości, że:

- podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do poparcia wniosku/petycji;
- reprezentant przetwarza dane wyłącznie w celu złożenia pisma i reprezentowania podpisanych osób w niniejszej sprawie;
- z chwilą przekazania pisma do właściwego organu/urzędu, staje się on odrębnym administratorem danych i przetwarza je na podstawie właściwych przepisów prawa (m.in. KPA, ustawy o petycjach).

Przysługuje im prawo dostępu do treści danych, ich sprostowania oraz wycofania zgody w dowolnym momencie.

Wrocław, 20.08.2026 roku
ROKR/DWKZ/20082026_2/2026

Sz. P. Daniel Gibski
Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu
ul. Władysława Łokietka 11, 50-243 Wrocław

Dotyczy: wniosku mieszkańców Karłowic o objęcie ochroną konserwatorską obiektu przy ul. Stanisława Piętaka 10 we Wrocławiu, działka nr 35/20, obręb Karłowice, AR_10

Wyrażam poparcie dla wniosku mieszkańców z dnia 20 sierpnia 2026 r. o niezwłoczne wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków dawnego gospodarstwa położonego przy ul. Stanisława Piętaka 10 we Wrocławiu, na działce nr 35/20, obręb Karłowice, AR_10. Przedstawiona przez mieszkańców argumentacja historyczna, przestrzenna i konserwatorska uzasadnia pilne rozpoznanie sprawy przez organ ochrony zabytków, zwłaszcza że teren ten może stanowić zachowaną część historycznego zaplecza gospodarczego, ogrodowego i edukacyjnego dawnego zespołu klasztornego Urszulanek przy al. Jana Kasprowicza 64-66, wpisanego do rejestru zabytków decyzją A/2480/478/Wm z dnia 16 czerwca 1992 r.

Ten teren jest integralnym elementem pamięci zbiorowej i jednym z miejsc o wartości symbolicznej dla społeczności lokalnej. Kolejnym pokoleniom mieszkańców Karłowic daje poczucie ciągłości historycznej i przynależności. Takie miejsca budują poczucie zakorzenienia, a równolegle – poczucie odpowiedzialności za najbliższe otoczenie. Dzięki nim osiedle nie jest wyłącznie przestrzenią mieszkaniową, lecz wspólnotą z własną historią, tożsamością lokalną i pamięcią.

Ochrona i bezpieczeństwo dziedzictwa kulturowego mają bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Miejsca rozpoznawane jako wspólne i znaczące budują zaufanie, ciągłość i społeczną odporność lokalnej wspólnoty. Utrata dawnego gospodarstwa przy ul. Piętaka 10 byłaby zatem nie tylko utratą obiektów o wartości historycznej, ale również stratą o głębokim wymiarze społecznym.

Jednocześnie zwracam się z prośbą o potraktowanie sprawy jako pilnej i podjęcie działań zabezpieczających przed rozbiórką lub przekształceniem obiektów do czasu zakończenia rozpoznania konserwatorskiego. W imieniu Zarządu Osiedla Karłowice-Różanka deklaruję także gotowość do współpracy na dalszych etapach sprawy.

Z poważaniem,

Przewodnicząca Zarządu Osiedla Karłowice-Różanka

Sprawę prowadzi:

Do wiadomości:

1. a/a

